

van de redactie

Nu de zon zich eindelijk weer eens goed laat zien en de voorjaarsbollen volop laat uitschieten, is het tijd voor het Voorjaarsnummer van deze Nieuwsbrief van 2024. In deze editie laten we ons licht schijnen op de thema's die op dit moment belangrijk zijn in de palliatieve zorg in onze regio, te weten: Kwaliteit van zorg, Naar de burger toe, Organisatie van zorg en Deskundigheidsbevordering. Wij wensen je veel leesplezier.

THEMA 1. KWALITEIT VAN ZORG

Afgelopen najaar was in het nieuws dat drie zorgverzekeraars besloten de palliakit landelijk te vergoeden. De kit is een koffer met materialen en medicatie voor palliatieve patiënten in de thuis-situatie. Vanwege dit bericht heeft het Netwerk Palliatieve Zorg OZL de eigen procedure voor subcutane infuuszorg bij thuisverblijvende palliatieve patiënten tegen het licht gehouden. We onderzochten welk probleem voor onze regio met deze nieuwe kit zou worden opgelost.

Om te beginnen stelden we met elkaar vast dat de subcutane infuuszorg in de palliatieve fase in onze regio met de huidige afspraken prima is geregeld. De afspraken worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Betrokkenen informeren we hierover altijd schriftelijk. Ook zijn de afspraken in de vorm van een procedurekaartje goed te vinden in

In deze Nieuwsbrief...

- Pg. 1. Van de redactie
- Pg. 1+2. Thema 1. Kwaliteit van Zorg
- Pg.3+4. Thema 2. Deskundigheidsbevordering
- Pg. 5. Thema 3. Naar de burger toe
- Pg. 6+7. Thema 4. Organisatie van zorg
- Pg. 7. Leestips
- Pg. 8. Hulpmiddelen en Colofon

PROCEDURE SUBCUTANE INFUUSZORG VERSUS LANDELIJKE PALLIAKIT

de PalliArts-app. Bij de audit die wij begin vorig jaar bij de thuiszorgorganisaties deden, bleek dat alle bij de procedure betrokkenen op tijd een pomp en benodigdheden voor subcutane infuuszorg thuis kunnen leveren.

Verder hoorden we daar terug dat de huisartsen in de regio goed op de hoogte zijn van de procedure en deze ook volgens afspraak toepassen. Huisartsen hebben geen problemen en/of moeite met het maken van recepten voor midazolam en/of morfine en recepten voor infuuszakken morfine/ midazolam. Huisartspraktijken hebben katheters en verbandmaterialen die in de landelijke palliakit zitten, zelf op voorraad. Uit de audit bleek ook dat apothekers in onze regio alle materialen en medicatie op tijd kunnen leveren, ook in de NAW-uren.

Kortom: het netwerk ziet geen enkele reden om de huidige werkwijze, die we al sinds 2008 hanteren, aan te passen. Aanpassen aan de landelijke kit zou juist voor meer verspilling van materialen en geld zorgen. De betrokken organisaties zijn inmiddels van dit besluit op de hoogte gesteld.

PALLIATIEVE ZORG EN DEMENTIE

- door Hein Berendsen -

Een belangrijk streven in de palliatieve zorg is het voor patiënten mogelijk te maken, thuis in hun eigen vertrouwde omgeving te overlijden. Voor mensen met dementie vraagt dit veel extra organisatie, aandacht en inzet. Casemanager dementie Saskia Römken vertelt een verhaal uit haar praktijk. Zo kan het ook...

'Als casemanager dementie kwam ik al een tijdje over de vloer bij de 95-jarige Marie-George, in haar appartement in Heerlen. Mevrouw was bekend met geheugenproblemen en zeer slecht zicht vanwege macula degeneratie. In februari 2023 kreeg ze de diagnose pancreaskopcarcinoom. Het was haar grote wens dat ze thuis, in haar vertrouwde omgeving, zou kunnen overlijden. Drie dagen later kwam ze thuis ongelukkig ten val en brak haar heup.

In het ziekenhuis werd ze geopereerd en aansluitend overgeplaatst naar Zorgcentrum 't Brook, om te revalideren. Na weken van revalidatie kwam men daar tot de conclusie dat ze niet meer zelfstandig mobiel zou worden door beperkte leerbaarheid, ten gevolge van de vasculaire dementie. Met haar slechte zicht was de kans op vallen groot, thuis wonen werd niet meer verantwoord geacht, mede vanwege het feit dat er maar een zeer beperkt sociaal netwerk was. De specialist ouderengeneeskunde gaf aan dat mevrouw intramuraal moest worden opgenomen.

Bij die keuze voelde ik me niet prettig. Mevrouw had een pittige 87-jarige vriendin, Miep, een oncologieverpleegkundige. Ook zij voelde zich overdonderd. Ik besloot te onderzoeken of thuiszorg een alternatief kon zijn en nam contact op met de huisarts en de mentor, met de vraag of zij daarmee zouden kunnen instemmen. Miep inventariseerde welke kennis voor mantelzorgtaken konden worden gemobiliseerd en ik regelde de professionele zorg. Het palliatief team was al vanaf de diagnose pancreaskopcarcinoom betrokken, aanvullend werden fysiotherapie, ergotherapie en een breed scala aan thuiszorg vanuit het VPT ingezet. Daarnaast kon Marie-George nog twee dagen per week naar de Dagbesteding.

We wisten niet of het thuis zou gaan lukken, maar we gingen ervoor. Marie-George was zo blij dat ze weer terug naar huis mocht! Het was een erg lieve mevrouw, die je nooit boos of ontevreden zag. Zodra iemand in haar flat hoorde, dat ze ziek was, waren die mensen ook graag bereid een handje uit te steken om iets voor haar te betekenen.

Samen zijn we later toch eens gaan kijken in het hospice, voor het geval dat dit op enig moment onontkoombaar zou blijken te zijn. Ze was aange naam verrast door de aardige mensen en de mooie tuin in de Mantelhof; dat gaf haar wat rust.

De fysio zorgde ervoor dat ze zo lang mogelijk kracht in de benen hield om de transfers mogelijk te houden, daarnaast kreeg zij massage ter verlichting van het oedeem in de benen. Eind juli werd ze steeds zwakker en de conditie ging achteruit. We schaalden de thuiszorg op en zetten de nachtzorg in. Tot 21 augustus kon ze naar de Dagbesteding blijven gaan, waar ook een bed voor haar klaar stond om te rusten, als dat nodig was. Het personeel daar was heel begaan met haar en meedenkend.

De laatste dagen hebben we Stichting Patiëns gevraagd om de overgang van de thuiszorg naar de nachtzorg - van 20 tot 23 uur - met vrijwilligers te overbruggen. In de vroege ochtend was Miep er alweer en meerdere keren per dag kwam de thuiszorg om te zien of er nog wat nodig was. Vrijwel nooit is ze alleen geweest. Ik ging minimaal een keer per week bij haar langs. Pas op dinsdag werd ze bedlegerig en op vrijdagmorgen overleed ze. Precies zoals ze graag wilde, met haar hand in de hand van haar vriendin Miep. Heel mooi.'

Saskia werd opgeleid als A-verpleegkundige in het ziekenhuis. Bij Meander is ze al 23 jaar werkzaam. Eerst als verpleegkundige in de wijk en planner/ teamondersteuner. Ze kon de HBO-V gaan doen en werd Zichtbare Schakel. Sinds 2021 is ze casemanager dementie: 'Dit bevalt me heel goed. Het is pittig werk, maar ik kan er mijn ei in kwijt.'

THEMA 2. DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

LEERNETWERK NPZ OZL

Ook in 2024 organiseert het Netwerk weer een aantal leernetwerkbijeenkomsten voor de generalisten in de zorg. Het doel van het Leernetwerk is om op een gemakkelijk te bereiken en te begrijpen manier mee te helpen aan het vergroten van de basiskennis, vaardigheden en werkhouding over palliatieve zorg, bij de medewerkers van de organisaties die zijn aangesloten bij het netwerk.

In het leernetwerk draait het om:

- uitwisseling van (praktijk)kennis,-ervaringen, en tips en/of trucs over onderwerpen in de palliatieve zorg waar alle organisaties mee te maken hebben
- het zoeken, ontwikkelen, vernieuwen en delen van algemene en speciale kennis over palliatieve zorg

Ook dit jaar zijn er weer (cluster)bijeenkomsten gepland in april en oktober, en ook de thema's zijn al bekend. In april gaan we het hebben over 'Complementaire zorg in de palliatieve fase' en in oktober over 'Multiculturele Palliatieve Zorg'.

Wil je graag je kennis over palliatieve vergroten? Wil je meehelpen aan het vergroten van de kennis over palliatieve zorg in je eigen organisatie en vind je het leuk om daarin ook van andere organisaties te leren? Meld je dan bij de leernetwerkcoördinator palliatieve zorg van jouw organisatie!

WEBINARS CENTRUM VOOR LEVENSVRAGEN

Ook dit jaar organiseert het Centrum voor Levensvragen Limburg weer twee webinars in de "Zin in ...-reeks" en wel op maandag 3 juni en woensdag 6 november. Beide webinars vinden plaats van 16.00 tot 17.30 uur.

De webinars zijn voor iedereen die geïnteresseerd is in deskundigheidsbevordering op het gebied van zingeving én gratis toegankelijk. Na aanmelding ontvang je een link waarmee je kunt inloggen en vanaf thuis of je werkplek aansluiten. Houd je mailbox de komende tijd in de gaten voor een uitnodiging met programma en een aanmeldmogelijkheid.

SYMPOSIUM PALLIATIEVE ZORG: 'IEDEREEN TELT'

25 JAAR PALLIATIEVE ZORG EPZ-M

Symposium palliatieve zorg:
Iedereen telt

Doelgroep: Verpleegkundigen
en verzorgenden

Kosten: 95 euro inclusief lunch
Accreditatie wordt aangevraagd

5 APRIL 2024
09:00 - 17:00

Hotel Van der Valk
Nijverheidsweg 35
6227 AL Maastricht

palliatievezorg.mumc.nl
symposium.epzm@mumc.nl

epzm Expertisecentrum
Palliatieve Zorg
Maastricht UMC+

Het Expertisecentrum Palliatieve Zorg Maastricht UMC+, bestaat dit jaar 25 jaar.

Ter gelegenheid daarvan organiseert het op 5 april a.s. in Hotel van der Valk in Maastricht een symposium voor verpleegkundigen en verzorgenden, met als titel: 'IEDEREEN TELT'.

Het belooft een interessant, leerzaam en inspirerend symposium te worden!

Klik voor het programma hier

De deelnamekosten bedragen 95 euro inclusief lunch.

Klik hier om je aan te melden.

Accreditatie wordt aangevraagd.

SYMPOSIUM KENNISINSTITUUT INTEGRATIEVE EN COMPLEMENTAIRE ZORG

Op 24 mei a.s. organiseert het Kennisinstituut Integratieve en Complementaire Zorg (KiCoZo) haar jaarlijkse symposium Palliatieve Zorg, met als ludieke titel 'Zorg van Mond tot Kont'

KoCoZo is een dienst-, expertise- en opleidingscentrum voor Integratieve en complementaire zorgverlening door verpleegkundigen, verzorgenden en andere zorgprofessionals. KiCoZo biedt opleidingen zoals Aroma-zorg, Massage, Aquazorg en ontspanningstechnieken.

Het symposium vindt plaats in Chateau Holtmühle in Tegelen en begint om 09.25 uur met het plenaire programma. Deelname kost 199 euro per deelnemer. Er is accreditatie aangevraagd. Meer lezen over het programma en aanmelding? [Klik hier.](#)

THEMA 3. NAAR DE BURGER TOE

INTERACTIEVE LEZINGEN OVER PALLIATIEVE ZORG

In november jl. stelde het Netwerk een nieuw communicatieplan vast, met als titel 'Naar de burger toe'. Net als de afgelopen jaren wil het Netwerk met gerichte communicatie:

- kennis over palliatieve zorg overdragen, en (potentiële) zorgvragers en te motiveren, zodat we hun gedrag in de palliatieve fase zodanig beïnvloeden, dat de zorg voor de ongeneeslijk zieke en zijn naaste(n) zo goed mogelijk aansluit bij de wensen,
- handvatten/wegwijzers aanreiken die ervoor zorgen dat ongeneeslijke zieke zorgvragers de juiste keuzes maken uit het bestaande palliatieve zorgaanbod in de regio Parkstad en daarbuiten.

Nog meer dan voorheen legt het netwerk hierbij vanaf dit jaar de aandacht op de interactie met de (potentiële) zorgvrager(s) en zijn naaste. Dit betekent dat we de komende jaren meer actief naar de burger toe zullen gaan.

Daarbij proberen we het praten over de dood en je wensen over je levenseinde uit de taboesfeer te halen. Dat maakt het voor zorgverleners en naasten gemakkelijker de (palliatieve) zorg meer te richten op hoe de patiënt het wil. Ongeneeslijk zieke patiënten zijn vaak minder angstig en somber, en hebben minder last van andere klachten en problemen wanneer er tijdig over de dood gesproken is. Uit onderzoek blijkt ook dat dit ervoor zorgt dat naasten het verlies beter kunnen verwerken.

Ben je ook geïnteresseerd in een interactieve lezing (bijvoorbeeld voor de cliëntenraad van jouw organisatie)? Meld je dan bij de coördinator van het netwerk via: info@palliatievezorg-ozl.nl

De lezingenagenda voor 2024

ziet er tot nu toe als volgt uit:

- 17 februari jl.: inleiding bij de Voortgezette Vorming van Theologisch Instituut Rolduc,
- 5 en 12 maart jl.: Interactieve lezing tijdens het 'Uur van de buurt' van Bibliotheek Heerlen
- 14 maart jl., 13 juni, 12 september, 12 december 2024: Filmclub Palliatieve Zorg Parkstad
- 16 oktober 2024: Interactieve lezing KBO Landgraaf
- 2 november 2024: Parkstad Gezondheidsbeurs

THEMA 4. ORGANISATIE VAN ZORG

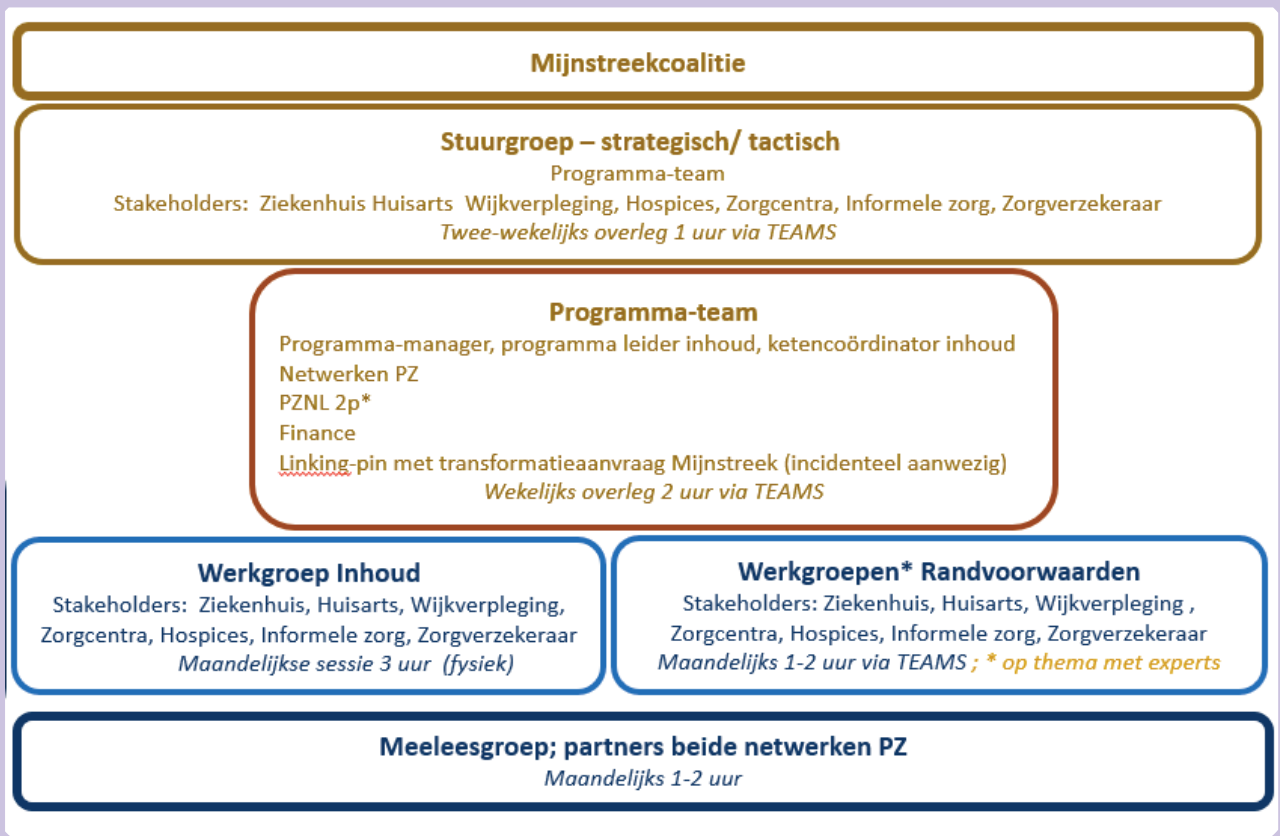
IZA-TRANSFORMATIEPLANNEN PALLIATIEVE ZORG

De Mijnstreekcoalitie benoemde vorig jaar Palliatieve Zorg als een van de thema's voor nadere uitwerking in een transformatieplan vanwege het Integraal ZorgAkkoord (IZA) in de Mijnstreek. Doel van deze transformatie is de zorg zodanig in te richten dat hij passend blijft bij de behoefte in de regio.

In het 4e kwartaal van 2023 startte een projectteam, waarin ook de netwerken vertegenwoordigd zijn, met de uitwerking. Een eerste kort plan werd in december 2023 aangeboden aan de zorgverzekeraars voor een 'Snelle Toets'. Bij deze toets is bekeken of inhoud, proces en beoogde impact pasSEN bij de ambities van het Integraal ZorgAkkoord en het regiobeeld voor de Mijnstreek.

Het plan werd positief getoetst, waardoor we verder kunnen met een gedetailleerder plan voor de inhoud van de transformatie alsook voor de stappen die tot de transformatie leiden, inclusief benodigheden.

De netwerkpartners in Oostelijk zuid-Limburg zijn op allerlei manieren betrokken bij het opstellen van dit plan, zowel inhoudelijk als randvoorwaardelijk. Er wordt naar gestreefd het plan 1 mei a.s. gereed te hebben.

VERENIGING NETWERKEN PALLIATIEVE ZORG (VNPZ)

Op 11 december jl. werd in Utrecht de *Vereniging Netwerken Palliatieve Zorg (VNPZ)* officieel opgericht. Een belangrijke mijlpaal voor de Netwerken Palliatieve Zorg in Nederland.

De VNPZ maakt zich sterk voor de belangen van de netwerken en agendeert de vragen en uitdagingen waar zij mee te maken hebben op de landelijke bestuurstafels. De VNPZ heeft een belangrijke rol in de belangenbehartiging van de praktijk van de regionale netwerken richting de diverse landelijke partijen en stakeholders, evenals in de realisatie van het Nationaal Programma Palliatieve Zorg (NPPZ-II).

De coördinator van het Netwerk Palliatieve Zorg OZL is onlangs lid geworden van de vereniging, zodat ook vanuit Oostelijk Zuid-Limburg de vragen en uitdagingen op het gebied van palliatieve zorg landelijk kunnen landen.

LEESTIPSLEESTIPSLEESTIPSLEES

Uitvaart-Inside

Uitvaartmagazine *Uitvaart-Inside* is een glossy magazine. Als lezer blijf je op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen op rouw- en uitvaartgebied en krijg je inzicht in de verhalen van nabestaanden. Hierdoor kan het magazine je inspireren en helpen bij het verwerken van het verlies van een dierbare. Je kunt het magazine nu bestellen op www.uitvaart-inside.nl

Pal voor U

Als je weet dat je niet meer beter wordt, betekent dat niet dat er geen zorg en behandeling meer voor je is. Palliatieve zorg biedt vele mogelijkheden om zo'n goed mogelijke kwaliteit van leven ook in de laatste levensfase te bereiken. Of het gaat om fysieke klachten, zoals pijn en vermoeidheid of om psychische en emotionele klachten; palliatieve zorg heeft veel te bieden.

Het landelijk platform *Pal voor u*, biedt betrouwbare informatie en inspiratie over palliatieve zorg in de vorm van een landelijk magazine/hulpgids.

Bij het netwerk zijn de edities 'nadenken over de toekomst' (2022) en 'het leven gaat door' (2023) gratis na te bestellen. Stuur een mailtje aan de coördinator (info@palliatievezorg-ozl.nl) en vermeld 'Pal voor u', het editienummer, en je adres.

HULPMIDDELEN

SPEL 'Kiezen en delen', WENSENBOEKJE, BROCHURE 'Beslissingen bij levenseinde'

Voor het tijdig nadenken en praten over het levenseinde stelt het Netwerk hulpmiddelen ter beschikking, bestaande uit een spel, een brochure en een wensenboekje om in op te schrijven wat belangrijk voor je is, als je niet meer beter wordt.

Stuur een mailtje aan de coördinator (info@palliatievezorg-ozl.nl) en vermeld het gewenste artikel en natuurlijk je adres als je deze hulpmiddelen per post wilt ontvangen.

Colofon

Uitgave © 2023 Netwerk Palliatieve Zorg OZL
Postbus 149, 6440 AC Brunssum.

T: 06 57 31 66 97.

E: info@palliatievezorg-ozl.nl

<< Website: klik op de QR-code

F: www.facebook.com/palliatievezorglimburg

Redactie: Jolanda Timmermans-Joosten, Hein Berendsen

Fotografie: Pixabay en Microsoft 365

Vormgeving & Productie: HBPR [www@hbpr.nl]

